

مرکز مشاوره و خدمات
روانشناسی دانشگاه
منعتی امفهان

به مناسبت
روز جهانی خانواده

۱۴۰۰ اردیبهشت ماه ۲۵

دفتر مشاوره و سلامت
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

**International
day of family**

15 May 2021

الگوهای ارتباطی خانواده

رویکرد گفت و شنود در خانواده

ارتباط از مهمترین جنبه های انسانی خانواده است. در بافت خانواده یاد می گیریم چگونه ارتباط متقابل برقرار کنیم. الگوهای ارتباطی متعددی در خانواده وجود دارد. یکی از الگوهای ارتباطی سالم، رویکرد گفت و شنود است.

رویکرد گفت و شنود: عبارتست از میزانی که خانواده ها شرایطی را فراهم می آورند که در آن همه اعضای خانواده تشویق به شرکت آزادانه و راحت در تعامل، بحث و تبادل نظر درباره موضوعات می شوند.

جهت گیری گفت و شنود می تواند بر مدیریت و کنترل هیجانات، حمایت اجتماعی، عزت نفس و مهارت های ارتباطی تاثیر مثبت داشته باشد.

اما چگونه می توان جهت گیری گفت و شنود را در خانواده تقویت کرد:

۱. استفاده از برخورد همدانه

منظور از همدى، این است که خود را جای دیگران بگذاريد و از دریچه ی چشم آن ها نگاه و احساس کنيد.

به منظور برخورد همدانه:

- سعى کنيد دیگران دریابند که شما به آن چه می گويند گوش می دهيد و صحبت های آن ها را دنبال می کنيد.

- شما می توانيد خلاصه اي از سخن طرف مقابل را تکرار کنيد تا بداند که شما منظور او را فهميده ايد. می توانيد اين کار را به شكل طرح سوال انجام دهيد.

- شما باید احساس طرف مقابل خود را درک کنيد.

- به خاطر داشته باشيد که در برخورد همدانه مجبور نیستيد در موافقت با طرف مقابل خود حرف بزنيد. به جای آن با بازخورد احساس طرف مقابل، به احساساتش احترام بگذاريد.

- پاسخ های همدانه نباید قضاوت گرایانه باشد. پاسخ قضاوت گرایانه به معنی افزودن نتيجه اي جديد، تفسير رفتار شخص دیگر يا تحریف عبارات شخص است.

۲. استفاده از مهارت حل اختلاف

این مهارت به افراد کمک می کند تا بتوانند با کمک یکدیگر آن چه که باعث بروز اختلاف یا سوء تفاهم بین آن هاشده را حل و اصلاح نمایند.

به منظور حل اختلافات:

- به جای این که اختلافات را به زمان بسپارید یا سعی در فراموش کردن آن ها داشته باشید، آن ها را حل کنید. هر زمانی که از کسی رنجیدید و سوء تفاهمی ایجاد شد، بعد از این که خود را آرام کردید از این مهارت استفاده کنید.

- با طرف مقابل زمانی را هماهنگ کنید تا بتوانید در مورد اختلافات حرف بزنید. از آن جایی که برنامه های طرف مقابل متفاوت است، یا ممکن است خسته و بیمار باشد، زمانی را با اوی هماهنگ کنید که او نیز مایل به گفتگو باشد.

-از جملاتی استفاده کنید که با من شروع می شود. جملاتی که با تو شروع می شود باعث می شود شما حالات و خصوصیاتی را به طرف مقابلتان نسبت دهید که واقعا در او وجود ندارد. عبارت هایی که با تو شروع می شوند حالت انتقاد آمیز و قضاوت کننده دارند، بنابراین از به کار بردن آن ها به شدت بپرهیزید. برای مثال: من از این که نظرم را نادیده گرفتی بسیار دلخور و ناراحت هستم.

-مراقب لحن صحبت خود باشید. از تحقیر، تمسخر، توهین احساس گناه دادن، شرمنده نمودن بپرهیزید. به یاد داشته باشید هدف شماتخلیه احساسات منفی نیست.

-هر بار راجع به یک موضوع و یک اختلاف صحبت کنید. آن چه که در شرایط معمول مانع از حل اختلاف می شود آن است که معمولاً پس از بروز یک مشکل یا اختلاف، افراد مشکلات قبلی و قدیمی راهم به میان می آورند. این امر باعث می شود که موقعیت بسیار پیچید شود.

- اگر اشتباه کردید معذرت خواهی کنید.
- اگر هنگام صحبت در مورد موضوع مورد اختلاف از بحث اصلی منحرف شدید و به حاشیه رفتید، سعی کنید توجه را دوباره روی موضوع برگردانید.
- اگر طرف مقابل شما، دستخوش هیجان شد، به گریه افتاد و ... اجازه دهید احساسات خود را بروز دهد، توجه نشان دهید و آن را متوقف نکنید بلکه سعی کنید شرایطی را فراهم کنید که طرف مقابل تا حد ممکن احساس آرامش کند.
- سعی کنید در واکنش به عمل، اظهارات یا شرایطی که مخالف نظر شما یا ناراحت کننده و ظاهرا خصمانه است، خنثی و غیر قضاوتی باقی بمانید.

ارتباط با ما

031-33 91 25 31

@moshaver_iut

@moshaver_iut

0936 221 09 58

www.counseling.iut.ac.ir

International
day of family

دانشگاه خانواده محقق